روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR

دوشنبه | ۱۵اردیبهشت۱۴۰۴ | ۷ ذی‌القعده ۱۴۴۶ | ۵ مه ۲۰۲۵ | سال هفدهم | شماره ۴۳۰۸ | ۸ صفحه | ۵۰۰۰ تومان

| ۱۱۹۰ سال و ۲۴۵ روز گذشت |

VATAN-E-EMROOZ | VOL.17 | NO.4308 | MON.MAY.05, 2025 | ISSN:2008-2886

«صیاد» درام قهرمانانه‌ای که از دل شخصیت برنخاست

حماسه در حصار روایت

صفحه ۸

با نمایش مقابل آلومینیوم آبی‌ها به جام حذفی امیدوار شدند

غرش دیرهنگام

صفحه ۶

رهبر انقلاب در دیدار دست‌اندرکاران حج و جمعی از زائران بیت‌الله‌الحرام با تأکید بر ضرورت اتحاد و هم‌افزایی امت اسلامی:

منفعت در اتحاد است

گروه سیاسی: رهبر حکیم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار دست‌اندرکاران حج و جمعی از زائران بیت‌الله‌الحرام، هدف پروردگار از مقرر کردن فریضه حج را ارائه الگویی کامل و جهت‌دهنده برای اداره بشریت خواندند و افزودند: ترکیب و هیأت ظاهری این فریضه، کاملاً سیاسی و محتوای اجزای آن کاملاً معنوی و عبادی است تا منافع همه بشریت تأمین شود و امروز بزرگ‌ترین منفعت امت اسلامی «اتحاد و هم‌افزایی» برای حل مشکلات جهان اسلام است که اگر این اتحاد بود، مسائلی چون غزه و یمن رخ نمی‌داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در آغاز سخنان‌شان با تسلیت مجدد به خانواده‌های جان‌باختگان حادثه حقیقتاً تلخ بندرعباس، برای این هموطنان و خانواده‌های آسیب‌دیدگان صبر و آرامش مسألت و تأکید کردند: پروردگار در مقابل صبری که انسان در حوادث گوناگون از خود نشان می‌دهد، اجری هزاران برابر پرارزش‌تر به او عنایت می‌کند. ایشان آسیب دیدن دستگاه‌ها در حوادث طبیعی و غیرطبیعی را به مدد تلاش و توانایی دیگر دستگاه‌ها، قابل جبران دانستند و افزودند: آنچه دل انسان را می‌سوزاند، «خانواده‌های عزیز از دست داده» هستند که این حادثه را به مصیبتی برای ما و همه تبدیل کرد. رهبر انقلاب در ادامه سخنان‌شان، معرفت و شناخت اهداف و ابعاد مختلف حج را برای زائران بیت‌الله‌الحرام، مقدمه ادای صحیح این فریضه بسیار مهم خواندند و با استناد به آیات متعدد قرآن کریم افزودند: استفاده از تعبیر «ناس» در بسیاری از آیات مرتبط با حج نشان می‌دهد پروردگار این فریضه را برای اداره امور همه مردم - نه فقط مسلمانان - مقرر کرده است، بنابراین برگزاری درست حج، خدمت به بشریت است. ایشان در تبیین نکات شناختی حج، آن را تنها فریضه‌ای خواندند که شکل و ترکیبش صددرصد سیاسی است، چرا که مردم را هر سال در یک مکان و زمان واحد برای اهداف خاص گرد می‌آورد که نفس این کار ماهیت سیاسی دارد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: در کنار شکل و ترکیب سیاسی حج، محتوای اجزای آن صددرصد معنوی و عبادی است و هر کدام اشاره‌ای نمادین و درس‌آموز به مسائل و ضروریات گوناگون زندگی بشر دارد. ایشان در تبیین این نمادها، درس «طواف» را ضرورت گردش حول محور و مرکزیت توحید خواندند و افزودند: طواف به بشریت می‌آموزد که حکومت، زندگی، اقتصاد، خانواده و همه مسائل زندگی باید حول توحید بنا شود که در این صورت، دیگر از این قساوت‌ها، کودک‌کشی‌ها و زیاده‌خواهی‌ها خبری نخواهد بود و دنیا گلستان می‌شود.

ادامه در صفحه ۲

اخطار فراصوت

صفحه ۷

سورپرایز یمن برای آمریکا و رژیم صهیونیستی

پیام‌های اصابت موشک مافوق صوت به فرودگاه بن‌گوریون برای آمریکا و رژیم صهیونیستی چیست؟

تیترهای امروز

گفت‌وگوی «وطن امروز» با «لمیس جید» کارشناس مطرح پرتغالی درباره خاموشی‌های اخیر در این کشور و اروپا

اروپای ناتوان

صفحه ۷

با وجود کاهش تقاضا در بازار قیمت ماشین‌های خارجی همچنان بالاست

ورود آزاد خودروی وارداتی

صفحه ۳

سهم ۵۵ درصدی زایمان‌های غیرطبیعی طی ۲ سال اخیر

ویژه

سلاخی باروری

- زایمان در کلانشهرها تا ۷۵ درصد به صورت سزارین انجام می‌شود

صفحه ۴

آیا جامعه ایران کم‌حافظه است؟

نگاه

مهدی افراز

پس از آغاز دور جدید مذاکرات هسته‌ای با آمریکا و عکس‌العمل‌های بازار به این گفت‌وگوها، این تلقی بر برخی زبان‌ها جاری شد که «چقدر ملت ایران کم‌حافظه است؟!» هنوز یک دهه هم از تجربه عبرت‌آموزش در برجام نگذشته که با پیگیری لحظه به لحظه اخبار عمان، عمده فعالیت‌های سرمایه‌گذارانه خود را در بازارهای تولیدی و زیرساختی متوقف کرده و ضمن نوسان‌گیری‌های روزانه، با هیجان در انتظار گشایش‌های بزرگ اقتصادی ایران توسط تیم ترامپ است. معامله با طرفی که مشغول جدال بی‌رحمانه با نزدیک‌ترین دوستان و همسایگان دیرین خود است، چگونه می‌تواند امیدآفرین باشد؟! فردی که از راه نرسیده، برنامه جامع اقدام مشترک را زیر پایش انداخت، چطور می‌تواند راهگشای معیشت و زندگی ما باشد؟!

هفته گذشته ۲ پیمایش ملی توسط ۲ مرکز معتبر افکارسنجی با موضوع مذاکرات هسته‌ای انجام شد. در نتایج هر دو، یک شبه‌تناقض در ذهن مردم ایران احساس می‌شود. بیش از ۵۰درصد پاسخ‌دهندگان در برابر این پرسش‌ها که «آیا با ادامه یافتن مذاکرات فعلی موافقید؟» یا «برای پیشرفت اقتصادی کشور باید با آمریکا به توافق برسیم؟» اعلام موافقت کرده‌اند ولی در عین حال همین جامعه آماری در پاسخ به این مضمون که «در صورت حصول یک توافق، تا چه میزان آمریکا به تعهداتش پایبند خواهد بود؟» حدود ۶۰ درصد امیدی به پایبندی آمریکا به مفاد توافق و در نتیجه اثر اقتصادی آن ندارند. جامعه به صورت توأمان هم به مذاکرات امیدوار و هم نسبت به نتیجه آن ناامید است.

حالا مجدد این سوال را مطرح می‌کنیم: «آیا تجربه ناموفق و بی‌نتیجه مذاکره با آمریکا در دهه ۹۰ شمسی، مایه عبرت تاریخی مردم ایران نشده است؟» در پاسخ به این پرسش مهم می‌توان گفت هم آری و هم خیر! از یک سو مردم ایران در تجربه دهه ۹۰ به این نتیجه رسیده‌اند آمریکا قابل اعتماد نیست و دیگر آن دل‌خوشی ابتدای دهه نود را به آمریکا ندارند؛ حتی کارگزاران و فعالان سیاسی علاقه‌مند به مذاکره با آمریکا، آن امیدواری‌ها و دل‌خوشی‌های سابق را به مذاکره با آمریکا ندارند، تا چه رسد به مردم. تجربه تحولات جهانی طی یک دهه اخیر و برخوردی که آمریکا با کشورهای همسو مانند اوکراین، کانادا و اروپا اتخاذ کرده، برای مردم روشن کرده است با دلگرمی و امیدواری نمی‌توان به استقبال مذاکره با آمریکا رفت.

ادامه در صفحه ۸

تحلیلی بر مواضع اخیر ریچارد نفیو درباره تحریم ایران

تیغی که دیگر کند شده است

یادداشت

محمدامین حقگو

در کشاکش تنش‌های روزافزون میان ایران و ایالات متحده و در حالی که دولت آمریکا بار دیگر بر طبل تحریم‌های نفتی علیه ایران می‌کوبد و این بار به شکلی صریح‌تر چین را به عنوان خریدار عمده نفت ایران هدف قرار می‌دهد، تحلیل اظهارات اخیر یکی از معماران اصلی نظام تحریم‌های پیشین آمریکا علیه ایران، روشنگر و حائز اهمیت است. ریچارد نفیو که به دلیل نقشش در طراحی و اجرای تحریم‌ها در دولت اوباما شهرت دارد، اخیراً در پستهایی در شبکه اجتماعی ایکس به تحلیل تهدیدهای جدید دولت ترامپ پرداخته است. تحلیل دقیق و موشکافانه او که ظاهراً برآمده از نگرانی نسبت به کاربرد ابزاری است که خود در شکل‌دهی به آن نقش داشته، به طور ضمنی اما روشنی نشان می‌دهد این ابزار بویژه در شکل فعلی و با هدف قرار دادن بازیگر بزرگی چون چین، کارایی و اثربخشی سابق خود را از دست داده است. یادداشت حاضر می‌کوشد با بررسی عمیق‌تر دیدگاه نفیو و تطبیق آن با واقعیات صحنه، این نتیجه‌گیری را تبیین کند.

■ کالبدشکافی تهدید ترامپ از نگاه نفیو

نفیو تحلیل خود را با نقل قول مستقیم از ترامپ آغاز می‌کند: «هر کشوری که از ایران نفت بخرد، اجازه نخواهد داشت هیچ‌گونه تجارت یا دادوستدی با ایالات متحده داشته باشد». او بلافاصله سراغ تفکیک مفهومی کلیدی می‌رود که اساس درک سازوکار تحریم‌ها همچنین ضعف‌های تهدید اخیر است: تمایز میان تحریم‌های اولیه و ثانویه. نفیو می‌نویسد: «پیش از هر چیز اگر منظور واقعی او چیزی باشد که به طور دقیق «تحریم‌های ثانویه» نامیده می‌شود، آنگاه آنچه واقعا تهدید کرده این است که هر کسی که با کسی که از ایران نفت می‌خرد تجارت کند، از دسترسی به بازار آمریکا محروم خواهد شد و این دقیقا همان چیزی است که ثانویه بودن تحریم را تعریف می‌کند».

نفیو با این توضیح، قدرت اصلی تحریم‌های ثانویه در گذشته را یادآوری می‌کند، بویژه درباره بانک‌ها که میان تجارت با ایران و دسترسی به سیستم مالی و بازار آمریکا عمدتا گزینه دوم را انتخاب می‌کردند اما نکته ظریف در تحلیل او، مقایسه آن سازوکار موفق (در دوره اوباما) با تهدید فعلی ترامپ است. طبق تفسیر تحت‌اللفظی نفیو از سخنان ترامپ، تهدید جدید پا را فراتر گذاشته و می‌گوید: «شما می‌توانید با کسانی که از ایران نفت می‌خرند تجارت کنید یا می‌توانید با ایالات متحده تجارت کنید اما نمی‌توانید هر دو را همزمان داشته باشید». اینجا دقیقا نقطه‌ای است که نفیو، تردید جدی خود را نسبت به عملی بودن و در نتیجه، موثر بودن این تهدید مطرح می‌کند. او می‌پرسد: «وقتی این را در سطح کشوری می‌گویید... یعنی تحریم کامل چین؟ شاید!»

■ معضل چین: پاشنه آشیل تحریم‌های جدید

تمرکز نفیو بر چین، به عنوان هدف اصلی (هرچند شاید غیرمستقیم در بیان ترامپ اما مستقیم در واقعیت بازار نفت ایران) بسیار کلیدی است. چین صرفا یک «کشور دیگر» نیست؛ دومین اقتصاد بزرگ جهان و بزرگ‌ترین شریک تجاری بسیاری از کشورها از جمله خود ایالات متحده است. تهدید به قطع کامل روابط تجاری با چین، یا حتی با تمام شرکت‌هایی که با چین (به عنوان خریدار نفت ایران) تجارت می‌کنند، چنان ابعاد گسترده و پیامدهای ویرانگری برای اقتصاد جهانی بویژه اقتصاد آمریکا دارد که باورپذیری آن را بشدت زیر سؤال می‌برد. نفیو با اشاره به اثرات منفی تعرفه‌های پیشین ترامپ علیه چین بر بازارهای آمریکا، به طور ضمنی به مخاطرات بسیار بزرگ‌تر اجرای چنین تهدید حداکثری‌ای اشاره می‌کند. او این تردید را با طرح این پرسش ادامه می‌دهد: آیا منظور واقعی ترامپ، همان چیزی است که قانون فعلی آمریکا می‌گوید، یعنی تحریم خودِ نهادهایی که مستقیما نفت ایران را می‌خرند (مانند پالایشگاه‌ها یا بانک‌های چینی خاص) و نه تحریم تمام کشورهایی که با چین تجارت می‌کنند؟ نفیو با مطرح کردن این ابهام، در واقع به یکی از مشکلات بنیادین سیاست ترامپ در قبال ایران اشاره می‌کند: عدم شفافیت و آشفتگی در پیام.

■ آشفتگی در پیام، آشفتگی در سیاست

نفیو معتقد است مساله اصلی در رویکرد ترامپ به ایران، عدم تطابق حرف و عمل است؛ تهدیدهای بزرگی مطرح می‌شود اما معلوم نیست آیا اراده یا توانی برای اجرای آنها وجود دارد یا خیر: «آیا واژه‌های او - یا دولتش - واقعا اهمیت دارند؟

ادامه در صفحه ۸